

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **Ing. M. M.**, zastoupeného Mgr. Václavem Strouhalem, advokátem se sídlem v Písku, Přátelství 1960, proti žalované **Policii České republiky - Policejnímu prezídiu**, se sídlem v Praze 7, Strojnická 27, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2015, č. j. 11 A 124/2015 – 38,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2015, č. j. 11 A 124/2015 – 38, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ředitele Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby (dále jen „ÚOÚČ“) ze dne 2. 6. 2014, č. 692/2014 (dále jen „rozhodnutí I. stupně“), byla zamítnuta žádost žalobce o doplatek služebního příjmu za nařízenou službu přesčas v důležitém zájmu služby konanou podle § 54 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), v období od 17. 9. 2010 do 17. 9. 2013. K nařízené službě přesčas konané podle § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru v období od 1. 1. 2007 do 16. 9. 2010 byla uplatněna námitka promlčení.

Proti rozhodnutí I. stupně podal žalobce dne 18. 6. 2014 odvolání k Policii ČR – ÚOÚČ a to v souladu s § 190 odst. 2 zákona o služebním poměru, neboť při přepisu rozhodnutí do počítačového systému EKUSU II nedošlo k přenesení znění poučení, které tak v rozhodnutí I. stupně absentovalo. Dne 8. 7. 2014 ředitel ÚOÚČ odvolání ve smyslu § 190 odst. 5 téhož zákona o služebním poměru nevyhověl a postoupil jej odvolacímu

orgánu, o čemž žalobce vyrozuměl; věc byla postoupena prvnímu náměstkovi policejního prezidenta (dále jen „první náměstek“). Dopisem předsedy poradní komise policejního prezidenta (§ 194 zákona o služebním poměru) ze dne 21. 7. 2014 byl žalobce vyrozuměn o určení senátu této poradní komise k projednání jeho odvolání (dále jen „senát poradní komise“). Od této doby probíhalo obsáhlé doplňování spisového materiálu na základě komunikace mezi žalobcem a senátem poradní komise. Dopisem ze dne 25. 9. 2014 informoval předseda senátu poradní komise žalobce, že v důsledku časové náročnosti na prostudování obsáhlého spisu a opatřování dalších dokumentů nebude dodržena lhůta 90 dnů, kterou pro rozhodnutí odvolacího orgánu stanoví § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru.

Dne 22. 5. 2015 se žalobce obrátil na ministra vnitra se stížností a žádostí o opatření proti nečinnosti ve vztahu k průtahům v řízení vedeném „u *Policie ČR – Policejního prezidia*“. Ministrem vnitra byla dne 13. 7. 2015 odkazovaná stížnost žalobce postoupena policejnímu prezidentovi k přímému vyřízení, o čemž byl žalobce informován. Dne 19. 7. 2015 podal žalobce žalobu proti nečinnosti k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kdy za žalovaného označil Policii ČR – Policejní prezidium. Ve smyslu § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu dne 7. 8. 2015 policejní prezident přikázal prvnímu náměstkovi vydat bezodkladně, nejpozději ve lhůtě do 7. 10. 2015, rozhodnutí o odvolání ve věci žalobce. Dne 28. 8. 2015 bylo policejní prezidium informováno městským soudem o podání žaloby a zahájení řízení.

Městský soud rozsudkem ze dne 12. 11. 2015, č. j. 11 A 124/2015 – 38 (dále jen „napadený rozsudek“) žalobě vyhověl a uložil žalované rozhodnout o odvolání žalobce ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

V odůvodnění svého rozsudku se městský soud nejprve vypořádal s otázkou, zda byly vyčerpány prostředky k nápravě ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., tedy zda dopis žalobce ministru vnitra ze dne 22. 5. 2015 lze považovat za úkon, kterým se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti ve smyslu § 80 správního řádu. V této souvislosti uvedl, že ve věcech služebního poměru jednají a rozhodují jménem státu služební funkcionáři, v návaznosti na což doplnil, že „podle žalobního tvrzení je nečinným správním orgánem policejní prezident, který jako ředitel bezpečnostního sboru (tj. *Policie ČR*) stojí v jejím čele“. Městský soud proto zjišťoval, zda existuje orgán nadřízený policejnímu prezidentovi jako služebnímu funkcionáři a v kontextu § 2 odst. 2 zákona o služebním poměru dospěl k závěru, že není správný žalobcův předpoklad, že nadřízeným policejního prezidenta v jeho právní věci je ministr vnitra. Žalobce se tak ochrany proti nečinnosti domáhal u věcně nepřislušného orgánu, kdy nicméně byla ještě před podáním žaloby jeho žádost postoupena příslušnému orgánu. Z hlediska možné předčasnosti podání žaloby proti nečinnosti městský soud podotkl, že „*ministerstvem vnitra*“ byla žádost ze dne 22. 5. 2015 vyřízena (postoupena) až 9. 7. 2015, ačkoliv mu muselo být zřejmé, že není příslušným se věcí zabývat. Městský soud zohlednil též skutečnost, že žádost byla postoupena před podáním žaloby a že „*ke dni rozhodnutí soudem nebylo o odvolání žalobce rozhodnuto*“. Trvat na uplynutí lhůty k vyřízení žádosti za těchto okolností považoval městský soud za přílišný formalismus.

Ve věci samé poukázal městský soud na lhůtu pro rozhodnutí o odvolání stanovenou § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru. Při svých úvahách zohlednil dobu, která uplynula od vydání rozhodnutí I. stupně (2. 6. 2014), respektive doručení odvolání příslušnému služebnímu funkcionáři (19. 6. 2014) i to, že o odvolání nebylo dle městského soudu ke dni vydání jeho rozsudku rozhodnuto. Přihlédl ke skutečnostem zmíněným žalovanou v jejím vyjádření k žalobě, přičemž uzavřel, že žalovaná přistoupila k tam zmíněným úkonům s časovou prodlevou, aniž by žalobce informovala o důvodech bránících rozhodnutí ve věci. Zdůraznil, že ze spisu neplyne, že by byly činěny konkrétní úkony, z nichž by bylo možné usuzovat na jejich nezbytnost pro vydání meritorního rozhodnutí. Neopomněl zmínit ani příkázání lhůty policejním prezidentem prvnímú náměstkovi ze dne 7. 8. 2015. V souhrnu zmíněných okolností našel městský soud důvod k závěru, že skutečnost, že v době soudního jednání byly realizovány přípravy na konkrétní procesní úkony, nemůže předcházející nečinnost a důvodnost podané žaloby zvrátit. Proto uložil žalované povinnost vydat rozhodnutí o odvolání.

Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) dne 24. 11. 2015 kasační stížnost. V ní jako první kasační námitku uvedla, že žalobce nevyčerpal před podáním žaloby bezvýsledně procesní prostředky nápravy ve smyslu § 79 s. ř. s., jestliže v době podání žaloby neuplynula lhůta stanovená v opatření policejního prezidenta proti nečinnosti ze dne 7. 8. 2015. To bylo přitom vydáno před doručením žaloby policejnímu prezidentovi, což vylučuje účelovost vydání opatření proti nečinnosti. V této souvislosti rovněž dodala, že ve vztahu k prvnímú náměstkovi rozhoduje o odvolání v souladu s čl. 1 odst. 1 písm. a) přílohy č. 1 k rozkazu policejního prezidenta č. 40/2014, kterým se vydává organizace Policejního prezidia ČR, policejní prezident, který je tak nadřízeným orgánem ve smyslu § 80 správního řádu. Stěžovatelka přitom odkázala na presumpci znalosti vnitřní organizační struktury u příslušníků bezpečnostního sboru, k níž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 24. 9. 2013, č. j. 4 Ads 118/2012 – 38.

V druhé kasační námitce stěžovatelka poukázala na skutečnost, že rozhodnutí o odvolání, jehož vydání se žalobce podanou žalobou domáhá, bylo vydáno 2. 10. 2015, tedy ještě před rozhodnutím městského soudu a v rámci lhůty stanovené v opatření proti nečinnosti. Zde odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 3. 2015, č. j. 8 Ans 1/2009 – 72, dle kterého *„bylo povinností krajského soudu v případě, že jednání nenařídil, zjistit skutkový stav přímo k datu rozhodování a mít s určitostí potvrzeno, že správní orgán předmětné rozhodnutí nevydal“*. První náměstek přitom ve svém vyjádření k žalobě ze dne 16. 9. 2015 výslovně zmínil lhůtu stanovenou opatřením proti nečinnosti policejním prezidentem. Stěžovatelka dospěla k závěru, že městský soud jí nesprávně uložil povinnost rozhodnout ve věci, ve které již bylo rozhodnutí vydáno a zatížil tak napadený rozsudek nepřezkoumatelností v podobě nedostatku důvodů rozhodnutí. Městský soud měl dle názoru stěžovatelky žalobu zamítnout.

Třetí kasační námitkou stěžovatelka směřovala proti závěru městského soudu o tom, že odvolacím správním orgánem je v dané věci policejní prezident. Odvolací orgán ve věcech služebního poměru upravuje § 190 odst. 6 zákona o služebním poměru, který je speciálním ustanovením k § 2 odst. 1 téhož zákona. Současně je čl. 1 odst. 2 písm. e) závazného pokynu policejního prezidenta č. 137/2009, o organizaci Policie ČR, stanoveno, že první náměstek policejního prezidenta řídí ředitele ÚOÚČ. Nadřízeným ředitele je tak

v souladu s § 190 odst. 6 zákona o služebním poměru první náměstek policejního prezidenta. Stěžovatelka považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný též z důvodu, že městský soud přejal tvrzení žalobce, že nečinným správním orgánem je policejní prezident, aniž by se vypořádal s vyjádřením stěžovatelky, že jím je ve skutečnosti první náměstek.

Stěžovatelka závěrem uvedla, že v napadeném rozsudku je za žalovanou označena Policie České republiky – Policejní prezidium, a to přesto, že podle § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru je odpovědnost a rozhodovací pravomoc ve věcech služebního poměru svěřena služebnímu funkcionáři. Správním orgánem ve smyslu § 79 s. ř. s. je tedy dle stěžovatelky příslušný služební funkcionář, nikoliv příslušný útvar Policie ČR. Tvrzení stěžovatelka doplnila odkazem na rozsudky zdejšího soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 1 As 31/2015-28, a ze dne 27. 9. 2006 č. j. 2 As 34/2005 – 61, v nichž Nejvyšší správní soud uvedl, že „[v] řízení o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru podle zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, je žalovaným správním orgánem služební funkcionář, který ve věci rozhodl v posledním stupni.“ S odkazem na § 33 s. ř. s. dodala, že v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale naopak ji kogentně určuje zákon a je proto věcí soudu, aby žalovaný správní orgán správně určil. Navrhla proto napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že z § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o Policii“), ve spojení s § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru vyplývá, že ředitel ÚOÚČ je vedoucím organizační části bezpečnostního sboru a podřízeným policejního prezidenta, jakožto ředitele bezpečnostního sboru. Z § 6 zákona o Policii jednoznačně vyplývá organizační soustava policie. Policejní prezidium je ze zákona správním orgánem. Správním orgánem naopak není první náměstek, který za určitých okolností může být pouze úřední osobou. O tom dle žalobce svědčí i rozkaz policejního prezidenta č. 40 z roku 2014, který není ničím jiným než organizačním uspořádáním policejního prezidia, jakožto správního orgánu. Rozkaz naopak vůbec neurčuje pravomoci jednotlivých úředních osob. Zákon neumožňuje policejnímu prezidentovi vytvářet nové správní orgány. Z § 6 odst. 3 zákona o policii dle žalobce vyplývá, že celé policejní prezidium (jakožto samostatný orgán) řídí činnost policie, přičemž v rámci svých pracovních povinností plní tyto úkoly prostřednictvím úředních osob. Ty jednají za daný orgán a jejich jednání je tak plně přičitatelné správnímu orgánu. Žalobce zdůrazňuje, že po něm není možné žádat, aby v každém případě hledal konkrétní fyzickou osobu, která by měla o jeho odvolání rozhodnout. Opětovně přitom zopakoval, že první náměstek policejního prezidenta není ze zákona veden jako odvolací orgán. Dle názoru žalobce je tedy v projednávaném případě odvolacím orgánem „*policejní prezidium (resp. policejní prezident) a nadřízeným orgánem je ministr vnitra*“.

S odkazem na rozsudek městského soudu ze dne 23. 5. 2012, č. j. 10 A 74/2012 – 20, žalobce uvedl, že nadřízeným policejního prezidenta jako služebního funkcionáře je ministr vnitra, zatímco první náměstek je pouze jeho zástupcem. V této souvislosti žalobce připomněl usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2008, č. j. 62 Ca 39/2008 – 102, z něhož pro tento případ vyplývá, že by bylo neefektivní, aby žalobce žádal po policejním

prezidiu (policejním prezidentovi), aby odstraňovalo průtahy, za které je samo odpovědné (respektive za které je odpovědný policejní prezident a jemu podřízené osoby).

Žalobce dále uvedl, že vedle nejednoznačnosti vnitřních předpisů je nutné zohlednit též to, že dostupnost těchto předpisů je omezená, neboť jsou přístupné pouze některým příslušníkům v rámci policie a právní zástupci příslušníků do tohoto systému nemají přístup. Závěrem žalobce zdůraznil, že příkaz policejního prezidenta k rozhodnutí prvnímu náměstkovi není ničím jiným než organizačním příkazem v rámci jednoho správního orgánu, který nemá náležitosti opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Pokud by tomu tak bylo, byl by zcela popřen názor uvedený v usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 39/2008 – 102.

Stěžovatelka v podané replice v zásadě zopakovala své dřívější argumenty z kasační stížnosti, přičemž v reakci na argumenty žalobce podotkla, že ve věcech služebního poměru rozhoduje na vlastní zodpovědnost příslušný služební funkcionář, tedy nikoli Policejní prezidium ČR, nebo Policejní prezidium ČR – policejní prezident, ani Policejní prezidium ČR – první náměstek policejního prezidenta, ale policejní prezident, první náměstek atd. Odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 3. 2009, č. j. 4 Ads 139/2008 – 49, vztahující se k personální pravomoci služebních funkcionářů Hasičského záchranného sboru ČR, a to mj. se zdůrazněním, že „[n]a základě zákonných kompetenčních norem mohou být mocenská oprávnění k rozhodování dále konkretizována prostřednictvím norem podzákonných, ale také interních norem, služebních pokynů a předpisů (tzv. aktů řízení) v rámci organizační struktury instituce pověřené výkonem veřejné moci prostřednictvím výkonu rozhodovací pravomoci ve veřejné správě.“

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení. V té souvislosti konstatoval, že stěžovatelka je oprávněna k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnosti podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatnila v ní přípustné kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., v řízení je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Důvodnost kasační stížnosti následně posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud považuje úvodem za významné a probrat tvrzení městského soudu ze str. 5 napadeného rozsudku, že ve věcech služebního poměru jednají a rozhodují jménem státu služební funkcionáři. To zdejší soud potvrdil, mimo jiné, již ve svém rozsudku č. j. 2 As 34/2005 – 61, kde uvedl, že „[v] řízení o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru podle zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, je žalovaným správním orgánem služební funkcionář, který ve věci rozhodl v posledním stupni“ (citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Uvedený závěr přitom platí i ve vztahu k současnému zákonu o služebním poměru (srovnej rozsudek tohoto soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 1 As 31/2015 – 28, bod 10). Je tedy třeba vycházet z toho, že subjekty, jimž je svěřeno rozhodování o právech a povinnostech ve věcech služebního poměru, jsou služební funkcionáři. Současně však musí zdejší soud souhlasit i s poznámkou stěžovatele, který v podané kasační stížnosti poukazuje na nekonzistenci terminologie uplatňované městským soudem v napadeném rozsudku. Ten na odkazované str. 5 hovoří o služebních

funkcionářích, avšak v záhlaví rozsudku označuje za žalovanou „*Policii České republiky – Policejní prezidium*“, ačkoliv obojí je ve zjevném vzájemném rozporu. Na problém nesprávného označování žalovaných subjektů ve věcech služebního poměru upozorňuje konečně i odborná literatura, kdy s odkazem na výše citované rozhodnutí č. j. 2 As 34/2005 – 61 konstatuje, že skrze něj se Nejvyšší správní soud pokusil unifikovat roztržštěnou praxi krajských soudů v označování žalovaných subjektů ve věcech služebního poměru (srovnej Brus, M.: *Judikatura Nejvyššího správního soudu: služební poměr I. Soudní rozhledy*. roč. XV. č. 1, str. 3).

Současně ovšem Nejvyšší správní soud nemůže přehlédnout, že v nyní posuzovaném případě se jedná o řízení ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, pro kterou v souladu s § 79 odst. 2 s. ř. s. platí, že „*[ž]alovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení*“. Žalobce přitom v žalobě k městskému soudu uvádí jako žalovanou „*Českou republiku – Policii České republiky, policejní prezidium*“. Z uvedeného plyne, že nebude správná námitka stěžovatelky, že osobu žalované neurčuje tvrzení žalobce, ale kogentně zákon, a následně tak i teze, že městský soud nekriticky přejal tvrzení žalobce stran žalovaného subjektu. Ve světle citovaného ustanovení soudního řádu správního by tedy bylo obecně vzato možné přepisovat „*nesprávné označení*“ žalovaného subjektu žalobci. I zde je však třeba intenzivně vnímat okolnosti konkrétního případu zřetelně vyplývající ze správního spisu. Jak zmíněno výše, v rozhodnutí I. stupně absentovalo v důsledku technické chyby poučení žalobce, k jakému subjektu a prostřednictvím koho může podat své odvolání. Ředitel ÚOÚČ pak sice informoval žalobce o postoupení odvolání odvolacímu orgánu, avšak toliko v obecné formulaci „*odvolání jsem postoupil odvolacímu orgánu ve smyslu § 190 odst. 5 zákona o služebním poměru k dalšímu řízení*“, tedy bez jakékoliv konkretizace o jaký subjekt, respektive služební funkcionáře se jedná (dopis ředitele ÚOÚČ žalobci ze dne 8. 7. 2014). Z dopisu předsedy poradní komise policejního prezidenta žalobci ze dne 21. 7. 2014 rovněž konkrétní funkcionář, který na základě vnitřních norem vykonává funkci odvolacího orgánu, nevyplývá.

Jakkoliv tedy lze souhlasit s argumentací stěžovatelky, založenou na § 190 odst. 6 zákona o služebním poměru („*[o]dvolacím orgánem je služební funkcionář nadřízený služebnímu funkcionáři, který napadené rozhodnutí vydal*.“), ve spojení s vnitřními normami vydanými policejním prezidentem [čl. 1 odst. 2 písm. e) závazného pokynu policejního prezidenta č. 137/2009 („*první náměstek policejního prezidenta řídí ředitele ÚOÚČ*“)], v tom, kdo reálně vystupuje v pozici odvolacího orgánu (tedy první náměstek), nelze žalobci přepisovat k tíži, že při nastíněném nedostatku informací vyšel z rámcové úpravy obsažené v § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru a za odvolací orgán (žalovaného) určil nesprávný subjekt. Nelze souhlasit ani s tvrzením stěžovatelky, že u žalobce, jako bývalého příslušníka bezpečnostního sboru, je možné předpokládat znalost vnitřní organizační struktury sboru. Takovou úvahu lze připustit v případech, souvisejících se služebním poměrem přinejmenším v těsné časové souvislosti s jeho trváním [s ohledem na § 45 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona o služebním poměru]. V nynějším případě však byl žalobcův služební poměr ukončen k 31. 10. 2013, přičemž žaloba byla podána 19. 7. 2015, tedy s podstatně větším časovým odstupem, kdy nadto je zřejmé, že stěžovatelem odkazované relevantní vnitřní normy spadají právě do tohoto časového úseku. Nejvyšší správní soud se přitom ztotožňuje s argumentací žalobce o nepřístupnosti vnitřních norem

jemu, respektive jeho právnímu zástupci. Odkaz stěžovatelky na rozsudek zdejšího soudu č. j. 4 Ads 118/2012 - 38, je v uvedeném smyslu nepřipadný.

Uvedené je pak třeba beze zbytku přenést i ve vztahu k úvahám o uplatnění opatření proti nečinnosti. Jestliže totiž ve světle zmíněných skutečností nemohl žalobce správně identifikovat odvolací orgán, není možné mu připisovat k tíži, že nesprávně určil i jemu nadřízený orgán ve smyslu § 80 správního řádu. Za situace, kdy se přitom žalobce ve svých „*odhaddech*“ o odvolacím orgánu pohyboval v úrovni policejního prezidia, respektive policejního prezidenta – z argumentace uplatněné žalobcem ve vyjádření (str. 5), respektive v duplice, je zřejmé, že žalobce v daném případě považoval za možné uplatňovat tato označení *de facto promiscue* – nebyl jeho krok v podobě zaslání dopisu ministru vnitra s žádostí o opatření proti nečinnosti úvahou postrádající racionální základ. Městský soud přitom správně akcentoval, že „*ministerstvo vnitra*“ (str. 6 napadeného rozsudku; správně ministr vnitra) při obdržení dopisu dne 22. 5. 2015 postoupilo věc až dne 9. 7. 2015, ačkoliv mu muselo být zřejmé, že není příslušným se věcí zabývat. Městský soud přihlédl správně i k tomu, že k postoupení po této prodlevě došlo ještě před podáním žaloby proti nečinnosti. Ve světle uvedených skutečností se Nejvyšší správní soud neztotožňuje s námitkou stěžovatelky, že žaloba byla podána předčasně, neboť okolnosti případu (ospravedlnitelná neznalost odvolacího orgánu a jemu nadřízeného orgánu) a časová stránka případu (prodleva s postoupením žádosti o opatření proti nečinnosti) dostatečně odůvodňují závěr městského soudu o neadekvátnosti požadavku uplynutí lhůty pro vyřízení podání žalobce ze dne 22. 5. 2015.

V reakci na argument žalobce, že akceptace stěžovatelčina náhledu na vzájemný vztah řečených služebních funkcionářů (policejního prezidenta a jeho prvního náměstka) by ve vztahu k opatření proti nečinnosti vedlo k situaci, kdy by správní orgán *de facto* přikazoval, ve smyslu § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu, sám sobě konat, je vhodné odkázat na usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 20. 5. 2014, č. j. 8 Ans 2/2012 – 278. V něm zdejší soud vyslovil, že účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu. Podobnost mezi případy je nepochybně v tom, že v případě ústředního správního úřadu, v dané věci ministerstva, je nadřízeným orgánem ve smyslu § 80 správního řádu ministr a ten tak formálně v tomto případě také přikazuje konat „*sám sobě*“. Jak však uvedl rozšířený senát, coby jeden z argumentů smysluplnosti aplikace § 80 správního řádu i v této situaci, „*nelze přehlédnout ani vnitřní organizační strukturu ústředních správních úřadů, třebaže se tyto úřady mohou navenek jevit monoliticky. Podobně je pak v případě vedoucích takových úřadů vzdálená realitě představa, že mají detailní přehled o všech řízeních, která před nimi probíhají. I proto nelze aktivaci ochrany podle § 80 odst. 4 správního řádu považovat za pouhé zdržení na cestě k soudu, ale za prostředek, který může reálně vést k odstranění nečinnosti – o níž vedoucí ústředního správního úřadu reálně dosud nemusel mít informace*“ (bod 54 citovaného usnesení).

Stěžovatelka jako další kasační námitku uvedla, že městský soud jí nesprávně uložil povinnost rozhodovat ve věci, ve které již bylo předmětné rozhodnutí vydáno, a tedy když už soud žalobu neodmítl z důvodu nenaplnění požadavku marného uplatnění prostředku proti nečinnosti (viz výše), měl ji zamítnout. Městský soud totiž nesprávně v napadeném

rozsudku uvedl, že ke dni jeho rozhodnutí nebylo rozhodnutí o odvolání vydáno (str. 6 napadeného rozsudku). Jak přitom vyplývá z § 81 odst. 1 s. ř. s., rozhoduje správní soud o žalobě proti nečinnosti na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Tímto dnem bylo datum 12. 11. 2015, přičemž již dne 30. 9. 2015 vydal senát poradní komise své doporučení, a v návaznosti na to první náměstek rozhodl o odvolání žalobce dne 2. 10. 2015. Namíste pak byl odkaz stěžovatelky na rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 3. 2010, č. j. 8 Ans 1/2009 – 72, kde soud vyslovil, že *„bylo povinností krajského soudu v případě, že jednání nenařídil, zjistit skutkový stav přímo k datu rozhodování a mít s určitostí potvrzeno, že správní orgán předmětné rozhodnutí nevydal“*. Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že soudní řízení má svůj význam pouze tehdy, pokud nečinnost správního orgánu trvá. Vydáním rozhodnutí žalovaným správním orgánem se stává žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nedůvodnou, a soud proto takovou žalobu (není-li vzata zpět) zamítne (rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008 – 62, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2007, č. j. 9 Ca 71/2006 – 62).

Vzhledem ke zjištěné skutečnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že poslední kasační námitka stěžovatelky je důvodná. Proto napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu